

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Hapanta Ta Hellēnisti Heuriskomena

Origenes

Coloniæ, 1685

Tomus Duodecimus. Respondet ergo Judæi, & dixerunt ei: Quod signum ostendis nobis, quod ista facias? Respondit Jesus, & dixit eis: Destruite templum hoc, & in tribus diebus erigam illud.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79869](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79869)

ἡμῶν πρὸς τὸ ἐκθαλίαντων τὸν αὐτὸν ἐκείνῳ A Deum, qui adorabatur ab his, qui tem-
 προσκυνούμενον· ἀλλ' ὅσοι ἐλέγχον οἱ περὶ αὐτῶν-
 τες ἡμῶν μάλλον ἢ ἀνθρώποις, πέτεται. Ὁ δὲ ἀπό-
 στολος· ὁ θεὸς τὸ πατρὶν ἡμεῖς ἡμεῖς ἐν ἡσυχίᾳ
 ἐν ὁμοίᾳ διακονοῦμεν καὶ ἐκείνους, ἐπὶ ζύλῳ
 ὁ γὰρ ἱσὺς ἀλλὰ ἵσταται ἐν νεκρῶν ἐρηρμεί-
 νον ἡσυχίᾳ, ἡ τῶν πατέρων, ἐν καὶ ὁ
 ἡμεῖς ἀλλὰ ἵσταται ἐν νεκρῶν, καὶ ἵσταται
 ἐκ ἰακώβ φησιν, ἡ, ὅτε οὕτως νεκρῶν, ἀλ-
 λα ἵσταται· πῶς ὅ ἐν μαθηταί, * τὰ αὐ-
 τῶν θεῶν τῶν ἡμεῖς οὐκ οἶκε· ἦν, ἐμμένοντο B
 αὐτῶν ἐν τῇ ψαλμῷ· ὁ ζῆλος τῶν οἴκων σε κα-
 ταφάσκει με· ἦτοι γὰρ καίτοι ἐν τῇ προφήτῃ,
 ἐξ ἡ, * καταφάσκει με. ζῆλοι ὁ μάστιξ ὁ
 ἡμεῖς ὁ ἐν ἐκείνῳ ἡμεῖς οὐκ οἶκε τῶν θεῶν, μὴ
 ἐκείνῳ αὐτῶν ὁ οἶκος ἐμπορεύ, μηδὲ τὸ
 οἶκος τὸ προσερχῆς λησῶν σωτήριον, αὐτῶν
 θεῶν ζῆλος ἡμεῖς, ἐάν ἐν ὁμοίᾳ ἐκείνῳ ἀκώ-
 μεν τὸ πρῶτον ἀπὸ τῶν ἡμεῖς φανῶν καὶ με-
 ταφάσκει ἐμμένον ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, εἰς
 πατέρα αὐτῶν τὸν μὲν ἀλλότῳ βίβλος καὶ τὸ
 ἡμεῖς ἐκείνῳ τῶν βουλήματι· αὐτῶν τῇ ψυ-
 χῇ πᾶσι μὴ ἀνθρώπων, ἐξαιρέτως ὁ * τὸ
 οἶκος τῶν ἡμεῖς πᾶσι καὶ ἐκείνῳ ζῆλον τῶν
 οἶκων αὐτῶν * τὸ ζῆλος ἡμεῖς ἔχοντες τὸ· ὁ ζῆλος τῶν
 οἶκων σε καταφάσκει με, ἐκ μετ' οὐρα· ἐ-
 κείνῳ αὐτῶν εἰς τὸ βράδι μὴ χορεύ, καὶ εἰς τὴν
 οἶκων με ἐκείνῳ με ἐξ ἡ, ἀμφοτέρω ἐν
 πᾶσι εὐαγγελίοις ἀναγραφάμενα, ἵστον ἐν προ-
 σώπῳ λέγει τὸν ζῆλον, ἐκείνῳ ἐμφανῶν
 πᾶσι λέγοντες προσώπῳ μετὰ οὐρα· σφό-
 δρα δὲ ἀποφασίζοντες ὁ ἡμεῖς οἶκος τῶν
 οἶκων τῶν οἶκων σε καταφάσκει με, ἐκ προσώ-
 πων ἐκείνῳ τῶν, ἐκ ἀλλοτῶν αὐτῶν ἀπὸ τῶν
 οἶκων τῶν δυναμένων λέγει, μὴ δυναμένων τὸ
 ἐμμένον τὸ ἐν τῇ ψαλμῷ προσεχέως τηρεῖται,
 νῦν ἐν ἐκ προσώπων τῶν ἐκείνῳ τῶν, καὶ
 ἀλλοτῶν δυναμένων λέγει· ἀλλοτῶν
 οἶκων καὶ αὐτῶν ἐκ τῶν ἐκείνῳ εἰς τὸ βράδι
 με χορεύ, καὶ ἐκ ἐκείνῳ λέγει, ἐν τῷ
 αὐτῶν ἀναγραφάμενον ψαλμῷ· ἀλλ' ὡς ἐκείνῳ
 ἐκείνῳ αὐτῶν τὸ· καταφάσκει με, ὡς μὴ
 δυναμένων ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν ἀπὸ τῶν, ἐ-
 κείνῳ τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, καὶ θεῶν
 ἐκείνῳ τῶν· ἀποφασίζοντες οὐκ οἶκων, καὶ
 ἐκείνῳ αὐτῶν, ὡς ἐκείνῳ ἐκείνῳ, ὅτι
 πᾶσι πᾶσι· ἀπὸ τῶν ἡμεῖς καὶ ἐκείνῳ αὐτῶν,
 νῦν τὸ τῶν, καὶ ἐκ τῶν ἡμεῖς
 ἐκείνῳ αὐτῶν· οἱ σωματικοὶ καὶ οἱ αἰσθητικοὶ

C Orporis amantes, ac rerum sensibilem, nunc jam mihi videntur in-
 aut

TOMUS DUODECIMUS.

Responderunt ergo iudei, & dixerunt ei: 10h. 2. 18.
 Quod signum ostendis nobis, quod ista fa-
 cias? Respondit Iesus, & dixit eis: De-
 struite templum hoc, & in tribus diebus
 erigam illud.

Pars II.

ἱερὰ, καὶ τὰ ἀπ' αὐτῶν ἐξελαυνόμενων, πε-
 Αα ρου

1. Cor. 13.
9, 10, 12.

de cognitione est dictum: *Nunc cognosco ex parte*, id etiam consequenter de quovis bono dici arbitror, quorum unum est etiam fides. Quamobrem, *Cognosco nunc ex parte*; cum vero veneris perfectio fidei, destruetur quod ex parte est; fide ea, quæ per formam subsistit longe præcellente illa fide, quæ per speculum (ut ita loquar) est, & in ænigmate, perinde atque præsens cognitio. Cum autem esset Hierosolymis in Pascha in die festo, multi crediderunt in nomine ejus videntes, quæ faciebat, signa. Ipse vero Jesus non credebatur seipsum illis, eo quod ipse cognosceret omnes, nec opus haberet, ut testificaretur quis de homine. Ipse enim sciebat quid esset in homine. Querat aliquis, quomodo seipsum non crederet Jesus his, de quibus testatum fuerat, quod crederent: ad quod dicendum est, non his, qui credunt in ipsum, non se credere Jesum, sed his, qui credunt in nomine ejus. Differt enim credere in ipsum, ab eo, quod est, credere in nomine ipsius. Itaque qui per fidem non est judicandus, non judicatur eo quod credat in ipsum, non eo quod credat in nomine ipsius. Inquit enim

10h. 3, 18.

Dominus: *Qui credit in me, non judicatur*; at non item, qui credit in nomine meo, non judicatur. Nec tamen inquit: *Qui credit in me, jam judicatus est*. Fortassis enim qui credit in nomine ipsius, credit quidem, quare indignus est, qui jam judicatus sit, sed minor eo est, qui credit in ipsum. Quam ob causam credenti in nomine ipsius, seipsum non credit Jesus. Ipsum igitur, potius quam suum nomen habeamus necesse est: ne in nomine ejus virtutes facientes audiamus, quæ ab ipso dicta audierunt, qui gloriantur in nomine ipsius. Sed confidamus imitatores facti Pauli dicere: *Omnia possum in Jesu Christo me corroborante*. Illud autem observandum est, quod superius quidem dicat prope esse Pascha Judæorum, hic vero non in Paschate Judæorum, sed in Paschate Hierosolymis erat Jesus; & illic quidem quando Judæorum dicitur Pascha, non dictum est dies festus, hic vero scriptum fuisse, Jesum esse in die festo: Hierosolymis enim existens Christus in Paschate erat, & in die festo multis credentibus etiam in nomine ipsius. Ac profecto illud etiam observandum est, multos dici credere non in ipsum, sed in nomine ipsius: qui vero in illum credunt, hi sunt, qui ambulant per viam arctam, atque angustam ducentem ad vitam, quæ a quam paucissimis invenitur. Fieri attamen potest, ut multi ex his, qui in nomine ipsius credunt, recumbant cum Abraham, Isaac, &

Philipp. 4.
13.

possum in Jesu Christo me corroborante. Illud autem observandum est, quod superius quidem dicat prope esse Pascha Judæorum, hic vero non in Paschate Judæorum, sed in Paschate Hierosolymis erat Jesus; & illic quidem quando Judæorum dicitur Pascha, non dictum est dies festus, hic vero scriptum fuisse, Jesum esse in die festo: Hierosolymis enim existens Christus in Paschate erat, & in die festo multis credentibus etiam in nomine ipsius. Ac profecto illud etiam observandum est, multos dici credere non in ipsum, sed in nomine ipsius: qui vero in illum credunt, hi sunt, qui ambulant per viam arctam, atque angustam ducentem ad vitam, quæ a quam paucissimis invenitur. Fieri attamen potest, ut multi ex his, qui in nomine ipsius credunt, recumbant cum Abraham, Isaac, &

ἐρεται. ἀρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε καὶ πάντες καλῶς ἀνολύοντες ἕμεν λέγειν. ἐν τῷ ἄλλῳ ἢ πίστις· διοτις, ἀρτι πιστεύω ἐκ μέρους, ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον τὸ πῦρ, πᾶς ὁ κόσμος κατακαυθήσεται, τὸ δὲ εἶδος πῦρος πολλῶν διαφύσεως τῶν ἡν ἔσται εἰς αὐτὸν, οἱ ἐσθλὸι ἐν αἰνίγματι, ὁμοίως τῇ ἡν γινώσκω, πῦρ. ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις ἐν τῷ πάσχα, ἐν τῇ ἐορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτὸν πᾶσι σημεῖα ἀποτί. αὐτοῖς δὲ ὁ ἰησὺς καὶ ἐπίστευσαν αὐτὸν ἀποτίς διὰ τὸ αὐτοῦ γινώσκον πάντας, ὅτι ἐν ῥηταίᾳ ἔχον, ἵνα ἡ μαρτυρία αὐτοῦ ἀνθρώποις. αὐτοῖς γὰρ ἐγινώσκον ἡ ἡν. ζητήσαντες ἡν ἀνὰ πᾶσι τοῖς μεμαρτυρημένοις πιστεύειν ἐπὶ αὐτὸν, καὶ ἐπίστευσαν ὁ ἰησὺς. λεκτικὸν δὲ πρὸς τὸτο ὅτι ἐχὼ τοὺς πιστεύοντες εἰς αὐτὸν, καὶ πιστεύει αὐτὸν ὁ ἰησὺς, ἀλλὰ πῶς πιστεύοντες εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. διὰ τὸ πῦρ τὸ πιστεύειν εἰς αὐτὸν, τὸ πιστεύειν εἰς ὄνομα αὐτοῦ. ὁ γὰρ εἶπε πῶς ἐχὼ τὸ πιστεύειν αὐτὸν πιστεύειν καὶ κρινεται, ἐχὼ δὲ εἰς τὸ ὄνομα καὶ κρινεται. καὶ πῶς δὲ φησὶν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἢ δὴ κρινεται. πᾶσα γὰρ ὁ πιστεύων εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, πιστεύει ἡν, διοτις ἐν τῷ αὐτῷ ἡν κακῶς. ἡ λατρεῖν ἐν τῷ πιστεύοντι. τῷ εἰς αὐτὸν. εἶπε τὸτο πῶς πιστεύοντες εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἡ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐχὼν εἰς, ἵνα μὴ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ δυνάμει πιστεύει, ἀλλὰ ὡς τῷ ὀνόματι αὐτοῦ καὶ κακῶς μένων αὐτοῦ εἰρημνία. ἀλλὰ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ πᾶσι τῷ πᾶσι γινώσκοντες εἶπεν. πᾶσι ἰσχυρὸν ἐν τῷ ἐνδυναμῶντι με χρεῖται ἰσχύος. φησὶν, ἡν τὸ πᾶσα τὴν ἰσχύαν, ἐφ' ἣν δὲ ἐν τῷ πᾶσι τῷ ἰσχυρῷ, ἀλλ' ἐν τῷ πᾶσι ἱεροσολύμοις ἡν ὁ ἰησὺς. καὶ ἡν ὅτε ἰσχυρῶν, λέγει τὸ πᾶσα, καὶ εἶπε ἐφ' ἣν. εἰ γὰρ δὲ ὁ ἰησὺς ἀναμάρτητος ἦν ἐν τῇ ἐορτῇ. ἐν τοῖς ἱεροσολύμοις γὰρ πυχναὶ ἐπὶ πᾶσι καὶ ἐορτῇ ἦν, πολλῶν πιστευόντων καὶ εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἀναμάρτητος γὰρ ὁ πᾶσι καὶ εἰς αὐτὸν, ἀλλ' ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ πιστεύοντες λίγαν. οἱ δὲ εἰς αὐτὸν πιστεύοντες, εἰς πᾶσι σενῶν καὶ ἱεροσολύμοις εἰσὶν ὁδόντες, ἀπὸ γὰρ εἰς τὴν ζωνὴν, ὅσον ἔσται ὁ δὲ ὀδὸν εὐεσταμένον. διωκτὸν μέντοιγε πολλὰς τὴν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ πιστευόντων ἀνακληθῆναι καὶ ἀβραάμ, ἰσαάκ, &

ἐκ αὐτῶ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἐξουσιῶν. ἐπεὶ αὐτὸς ἀπολλύς καὶ δυσμὼν ἤξει, καὶ ἀνακληθῆσονται μὲν ἀβραάμ, καὶ ἰσαάκ, καὶ ἰακώβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν ἐξουσιῶν, τυγχάνουσα ἡλικία τῶν πατέρων, ἐν ᾗ πολλὰ μνησέονται. καὶ τότε ὁ πληθεύων ὅτι πολλοὶ πιστεύοντες εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὡς ἀνδρέας, καὶ πέτρος, καὶ ναθαναὴλ, καὶ φιλιππος πιστεύουσιν. ἀλλὰ ἡ μαρτυρία ἰωάννου περὶ τὸν λέγοντος. ἰδοὺ ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ, ἡ περὶ ὧν ἀνδρέας εὐρεῖται χρεῖσθαι, ἡ περὶ ἧν τὸ φιλιππος ἠσέει. ἀπολαύει μὲν, ἡ περὶ Φαρισαίου φιλιππου, ἐν ἑρμηνείᾳ μαρτύρου, καὶ ἐκαστος τῶν ἰησοῦ ἐν τῇ ἰστορίᾳ διὰ τοῦ ναυαγίου. ἔπειτα ὁ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θεωροῦντες αὐτὸς τὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ ἐπεὶ ἐκρήμα πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸν, ἀλλ' εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ὁ ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευσαν ἑαυτοὶ αὐτοῖς, πάντες γινώσκοντες, καὶ μὴ χρεῖαν ἔχοντες ἵνα ἡ μαρτυρία αὐτοῦ ἀνθρώπων, ἡ γινώσκουσα ἡ ἐκείνη ἐν ἐκείνῳ τῶν ἀνθρώπων. τὸ δὲ ἐκρήμα εἶχεν ἵνα ἡ μαρτυρία αὐτοῦ ἀνθρώπων, ἐνκαίρως χρεῖσθαι, εἰς παραστήσαντες τὸν θεὸν αὐτὸς εὐαγγελιστὴς διαιρέσειν αὐτοῦ εἰς ἀνθρώπων, καὶ μηδαμῶς μαρτυρία διδοῦσα διὰ τοῦ ἰησοῦ. τὸ δὲ ἐκρήμα εἶχεν ἵνα ἡ μαρτυρία αὐτοῦ ἀνθρώπων, ἀντιδιατελλομένη περὶ τοῦ, καὶ χρεῖαν ἔχοντες ἵνα ἡ μαρτυρία αὐτοῦ περὶ ἰησοῦ, καὶ μὴ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ λαμβάνουσι ἐν τῇ πνεύματι τῇ κατ' εἰκόνα τοῦ θεοῦ, ἡ πνεύματος λογικῆς, καὶ χρεῖαν ἔχοντες ἵνα ἡ μαρτυρία αὐτοῦ αὐτοῦ, τὰ αὐτὸς ἐδίδου τοῖς λογικοῖς, ἀλλ' αὐτὸς γινώσκοντες τὰς πνεύματι καὶ τὸν δεδομένον αὐτοῦ δυνάμει διὰ τοῦ πατρὸς. καὶ ὁ τοῦ ἀνθρώπου, τηρήσας τὸν τῶν ἐκρήμα λογικῆς ζῆλον, ὁ μὲν ἡ ἐκείνη χρεῖαν ἔχον αὐτὸν, καὶ ἡ μαρτυρία αὐτοῦ τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ ἐκείνη οὐκ αὐτοῖς τοῖς ἀνθρώποις γινώσκοντες καὶ τὰ αὐτοῦ ἐκείνων. ἀλλὰ δὲ ἡ φησὶ καὶ κενώσαντες ἑαυτοὺς μὴ χρεῖαν ἔχον ἵνα ἡ μαρτυρία αὐτοῦ ἀνθρώπων, χρεῖαν ὅτι ἔχον αὐτοῦ καὶ κατεβάνον ἡ καὶ ἀνθρώπων. καὶ τὸ δὲ ζητήσαντες σημεῖα αὐτοῦ θεωροῦντες οἱ πολλοὶ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. καὶ ὁ ἀναγράφεται σημεῖα πεποικίαι ἐν ἱεροσολύμοις, καὶ μὴ ἀρὰ γνήσια μὴ σημεῖα, καὶ ἀναγράφεται δὲ ἐκαστὸς δὲ ἐκαστὸς εἰς σημεῖα λογιστῶν τῶν πεποικίαι φερόμενων ἐν ἱεροσολύμοις, ἐκαστὸς ἐκ ἐκείνων τῶν ἐκείνων, καὶ τὰς βόας, καὶ τὰς κελουσίας τὰ κέρματα ἐκκεχυμένα, καὶ τὰς τετραπλάσιαι ἀνατετραφέναι. περὶ μὲν τούτων τῶν ἱεροσολύμων ἐν αὐτοῖς μόνον ἀνθρώπων

A Jacob in regno caelorum: quoniam *Multi ab Oriente, & Occidente venient, & recumbent cum Abraham, Isaac, & Jacob in regno caelorum*: quæ domus est Patris, in qua mansiones multæ sunt. Atque etiam hoc observandum est, multos credentes in nomine ipsius, non quemadmodum Andreas, & Petrus, & Nathanaël, & Philippus, credere, sed testimonio Johannis parere dicentis: *Eccæ agnus ille Dei*; vel Christo ab Andrea reperto; vel ipsi Jesu dicenti ad Philippum: *Sequere me*; vel

B Philippo dicenti: *Quem scripsit Moses, &*

Propheta, invenimus, Jesum filium Joseph à

Nazareth. Hi autem crediderunt in nomine ejus, videntes ipsius signa, quæ facie-

bat etiam signa credentibus non in ipsum, sed in nomine ejus, non credebatur Jesus se-

ipsum eis, omnes agnoscens, & non opus habens, ut quis testificaretur de homine:

eo quod agnosceret singulatum, quid esset in unoquoque homine. Hæc verba: *Non*

enim opus habebat, ut aliquis testificaretur de

homine, opportune utenda sunt ad demon-

strandum, quod Filius Dei à seipso videre singulas res hominum valeat; nulloq;

omnino testimonio cujusquam eum ege-

re. Cæterum velta illa: *Non opus habebat*

ut quis testificaretur de homine, distinguenda sunt ab illis: *Non opus habet ut quis*

testetur de aliquo. Nam si hanc vocem,

Homine, sumamus de quovis, qui sit ad

imaginem Dei, vel de omni rationis com-

pote, non opus habebit Christus, ut quis

de ipso testetur (de quocunque tandem

dixeris rationis compote) à seipso cogno-

scens omnes juxta facultatem à Patre sibi

traditam. Sin vero hanc vocem, Homi-

nis, observaverimus de mortali animante

rationis compote, alius dicturus est Chri-

stum ipsum opus habere, ut quis testetur

de his, quæ sunt supra hominem, ut qui

hæc perinde atque humana cognoscere

non sufficiat. Alius autem quispiam in-

quit eum, qui seipsum inanivit, non opus

habere, ut quis testetur de homine, sed

opus habere, ut quis testetur de his, qui

præstantiores sunt hominibus. Quin hoc

etiam querendum est, quot signa ipsius

E multi videntes, crediderunt in eum. Non

enim scriptum est, signa fecisse Hieroso-

lymis: nisi fortasse facta signa scripta

non fuerunt. Proinde considera, an in-

ter signa reputari possit, quod fecerit è

funiculis flagellum, omnes è Templo

ejiciendo, tum oves, tum boves, atque

argentariorum æs effundendo, & mentas

subvertendo. Ad eos profecto, qui sus-

pican-

